

За матеріалами зарубіжних видань

FDA попереджає про ризик аневризми аорти при використанні фторхінолонів

<https://bit.ly/2QQKPMY>; <https://wb.md/2LvY8wc>; <https://bit.ly/2V7apMg>

Управління з санітарного нагляду за якістю харчових продуктів та медикаментів (США) (FDA – Food and Drug Administration) нещодавно опублікувало нове попередження про можливі негативні наслідки застосування фторхінолонів. За даними агентства, використання згаданої групи антибіотиків може збільшити ризик розвитку аневризми аорти.

Фторхінолони – антимікробні препарати, синтезовані ще в 1960-х роках, які часто застосовують як антибактеріальні засоби широкого спектра. На сьогодні FDA розглянуло повідомлення про побічні ефекти та чотири нещодавно опублікованих оглядових дослідження, які свідчать про підвищений ризик аневризми або розшарування аорти, пов'язаного з використанням фторхінолонів. Варто зазначити, що такі ускладнення у тяжкій формі призводять до смертельно небезпечної крововтрати.

FDA закликає медичних працівників уникати призначення цих потужних антибіотиків пацієнтам із аневризою аорти або ризиком її розвитку при захворюваннях, пов'язаних із атеросклерозом, гіпертонічною хворобою, деяких генетичних захворюваннях (наприклад, синдрому Марфана та Елерса–Данлоса), а також людям літнього віку.

«Хоча ризик розвитку аневризми або розшарування аорти відносно низький, ми спостерігали, що у пацієнтів удвічі підвищується ймовірність її виникнення в разі призначення фторхінолонів. Ми вважаємо, що шкода від цього препарату у пацієнтів із аневризою аорти або ризиком її розвитку перевищує користь, тому слід розглядати альтернативні варіанти лікування», – повідомляє комісар FDA доктор Скотт Готтліб (Scott Gottlieb).

Основна причина збільшення ризику поки що не встановлена, зазначається в заяві. Ризик аневризми аорти може варіювати: від 9 випадків на 100 000 населення на рік до 300 випадків на 100 000 на рік у людей з найвищим ризиком.

Але нагадаймо, що в березні 2018 р. у журналі «BMJ» вчені з Каролінського інституту (Karolinska Institutet), університету Лунда (Lund University) і Данського державного інституту сироваток (Sta-

tens Serum Institut) опублікували цікаве дослідження, в рамках якого порівняли ризик розвитку захворювань аорти у понад 360 тис. пацієнтів, які отримували фторхінолони (в 78 % випадків це був ципрофлоксацин), і такої самої кількості учасників, які отримували антибіотик з іншої групи (амоксцилін).

З'ясувалося, що через 60 днів після початку лікування у пацієнтів, які отримували фторхінолони, на 66 % підвищувався ризик аневризми або розшарування аорти. Частота таких випадків становила 1,2 на 1000 населення порівняно з 0,7 на 1000 хворих, які приймали інші антибіотики. Таким чином, у пацієнтів, яким призначали фторхінолони, спостерігали ускладнення в 1,7 разу частіше.

Дослідники вбачають можливість причини такого впливу в тому, що фторхінолони можуть активувати матриксні металопротеїнази, які руйнують судинну стінку. Однак би точніше описати механізм руйнування судин, потрібні додаткові дослідження.

А перед тим як припинити використання раніше призначеного фторхінолону, FDA рекомендує пацієнтам проконсультуватися з лікарем, а сам препарат пропонують призначати тільки для лікування вкрай небезпечних для життя бактеріальних інфекцій.

«Для деяких пацієнтів користь від використання фторхінолонів може переважувати ризики, наприклад, при лікуванні серйозних бактеріальних інфекцій, приміром, пневмонії або внутрішньочеревних інфекцій, але існують й інші серйозні ризики, пов'язані з використанням цієї групи антибіотиків. У такому разі слід ретельно зважувати ризики», – стверджує Скотт Готтліб.

FDA вже видало кілька заяв про безпеку застосування фторхінолонів, а саме: в липні 2018 р. (значне зниження рівня глюкози в крові й психічні розлади); в липні 2016 р. (порушення роботи сухожилків, м'язів, суглобів, нервів і центральної нервової системи); в травні 2016 р. (обмеження використання при деяких неускладнених інфекціях); у серпні 2013 р. (периферична невропатія) і липні 2008 р. (тендиніт і розрив сухожилів).

Стаття платформи INgenius (<http://ingeniusua.com/uk>)
(переклад Олени Нестеренко)